

ICARUS (International Centre for Archival Research) – Skupština i sastanak, Zagreb, 28-30. lipnja 2010.

Hrvatski državni arhiv ugostio je krajem lipnja 2010. prvi ovogodišnji skup konzorcija ICARUS kojem je prisustvovalo više od sedamdeset arhivista iz Austrije, Mađarske, Češke, Slovačke, Italije, Španjolske, Njemačke, Srbije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Švicarske i Hrvatske.

ICARUS je konzorcij sa sjedištem u Beču, osnovan s ciljem promicanja suradnje među arhivima i drugim baštinskim ustanovama putem osiguravanja stručne, organizacijske i financijske podrške projektima i strategijama što se bave dostupnošću arhivskoga gradiva u elektroničkom obliku. ICARUS trenutno okuplja 66 članova iz 12 europskih zemalja i aktivno je uključen u nekoliko međunarodnih projekata: *Monasterium*, *Matricula*, *Net. Archiv*, *Charters Network* i ENArC. Posebno je značajan *Monasterium* (www.monasterium.net) koji predstavlja virtualni arhiv srednjovjekovnih i novovjekovnih isprava u kojem se danas nalazi oko 190.000 skeniranih dokumenata iz više od devedeset ustanova iz različitih zemalja srednje i jugoistočne Europe. Ova baza podataka svoje je ime dobila po samostanima koji su svojom povezanošću kroz povijest pružili primjer za uspostavljanje mreže arhivskih ustanova, odnosno ostvarivanje virtualne povezanosti povijesnih izvora koje čuvaju. Njena je namjera, kao i svih drugih aktivnosti ICARUS-a koje se odvijaju putem radionica, seminara, predavanja i razmjena stručnjaka, omogućiti *on-line* dostupnost arhivskih izvora i promicati njihovo korištenje od strane svih vrsta korisnika. Sve aktivnosti i programi ICARUS-a dostupni su na web stranici konzorcija <http://icar-us.eu/>.

Skup u Zagrebu započeo je skupštinom ICARUS-a na kojoj su podneseni redoviti izvještaji o šestomjesečnim aktivnostima i financijskim resursima, razmatrano primanje novih i počasnih članova, usvojen konačni tekst "Agende 2015" i donesena odluka da će engleski i njemački biti jezici nove web stranice što će biti predstavljena javnosti iduće godine. Članovi ICARUS-a su nakon toga krenuli u turističko razgledavanje Gornjeg grada te na zajedničku večeru.

Drugog dana skupa održan je prvi radni sastanak partnera uključenih u međunarodni projekt *European Network on Archival Cooperation* ENArC. ENArC projekt jedan je od najvećih kulturnih projekata EU u idućem četverogodišnjem razdoblju, a cilj mu je podizanje svijesti o značenju i uključivanju arhivske baštine srednje i jugoistočne Europe u suvremene mreže pisane kulturne baštine te jačanje arhivske suradnje diljem Europe. Projekt je u sklopu EU *Culture Programme* (2007-2013) 2. veljače 2010. odobrila *Education, Audiovisual and Culture Executive Agency*, a ICARUS konzorcij je koordinator projekta.

Partneri na projektu su Narodní Archiv (Češka), Generaldirektion der Staatlichen Archive Bayerns i Universität zu Köln (Njemačka), Ministerstvo vnútra SR – Slovenský Národný Archív (Slovačka), Arhiv Republike Slovenije (Slove-

nija), Magyar Országos Levéltár i Budapest Főváros Levéltára (Mađarska), Balkanološki Institut SANU (Srbija), Scuola Normale Superiore di Pisa i Università degli Studi di Napoli "Federico II" (Italija), Hrvatski državni arhiv (Hrvatska) i Ministerio de Cultura, Subdirección General de los Archivos Estatales (Španjolska), a pridruženi članovi su IIEEQ, Archiv des Bistums Passau, Moravský zemský archiv v Brně i Österreichisches Staatsarchiv.

Uloga Hrvatskog državnog arhiva, kao jednog od nositelja projekta, je izrađivanje i održavanje zajedničke informacijske platforme odnosno arhivske baze podataka i web stranice projekta te organiziranje i vođenje arhivske suradnje regije u sklopu programa "Linking the Neighbourhood". Jedan od ciljeva ovoga programa je učvršćivanje arhivske suradnje u regiji putem organiziranja stručnih skupova, prenošenja stručnih iskustava, uvođenja suvremenih tehnologija u arhive te osmišljavanjem zajedničkih aktivnosti na podizanju svijesti o značaju arhivskih izvora i promicanju arhivske baštine u javnosti. Sukladno planiranim i dosadašnjim međunarodnim aktivnostima Hrvatskog državnog arhiva, dogovorena je i suradnja s arhivskim ustanovama Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Vojvodine i Srbije. Voditeljica provođenja projekta u Hrvatskom državnom arhivu je pročelnica Odjela za informacije i komunikaciju Vlatka Lemić.

Na radionici u Zagrebu sudionici projekta raspravljali su o ciljevima projekta, uvjetima i pravnom okviru ugovora o suradnji, organizacijskim i financijskim pitanjima te definiranju partnerskih uloga u svrhu pripreme provedbenog i vremenskog plana aktivnosti u sklopu projekta, dokumentiranja i izvješćivanja o pojedinim aktivnostima te njihova planiranja i realizacije. Službeno predstavljanje projekta javnosti bit će u Beču na Međunarodnoj konferenciji "Archives on the web", koju zajednički organiziraju ICARUS i Austrijski državni arhiv, kada će biti održani iduća skupština i sastanak ICARUS-a.

Popodnevni dio programa ICARUS – Meeting I (od 14,00 do 17,00 sati) bio je posvećen predstavljanju konzorcija i aktualnim događanjima. Sudionike skupa su u uvodnoj riječi pozdravili Thomas Aigner, predsjednik ICARUS-a i Vlatka Lemić, potpredsjednica ICARUS-a i domaćin skupa. Karl Heinz iz Austrije u uvodnom je izlaganju predstavio ICARUS i Monasterium projekt, Thomas Aigner nove sadržaje u Monasterium bazi podataka, Daniel Jeller govorio je o digitalizaciji, a Georg Vogčér o tehničkom razvoju baze podataka. Karl Heinz upoznao je prisutne s planiranim događanjima ICARUS-a u sljedećem razdoblju, a Maria Rosaria Falcone s aktivnostima radne grupe Sjeverna Italija. István Kenyeres izvijestio je o radionici "Cadastral Maps in Central Europe" organiziranoj sredinom lipnja u Budimpešti, nakon čega je najavljen program konferencije "Archives on the web". Završna izlaganja *The Charters Database of the Hungarian National Archives* György Rácza i Csabe Reisza iz Mađarske i *Katasterkarten aus Südmähren online* Tomáša Černušáka iz Češke, prikazala su njihova iskustva u digitalizaciji i *on-line* predstavljanju arhivskoga gradiva javnosti. Dan je završio

izletom u Kerestinec gdje se nalaze spremišta i radni prostori Hrvatskog državnog arhiva.

Posljednjeg dana skupa nastavljen je program nazvan ICARUS – Meeting II, koji je trajao od 9,30 do 12,00 sati i bio posvećen hrvatskoj arhivskoj službi i radu hrvatskih arhiva. Vlatka Lemić započela je izlaganjem o hrvatskim arhivima na Internetu, nakon čega je Danijel Jelaš predstavio aktivnosti Državnog arhiva u Osijeku, Branka Molnar Državnog arhiva u Zagrebu, a Elvis Orbanić Državnog arhiva u Pazinu. Ladislav Dobrica izvijestio je o projektu digitalizacije urbara u Hrvatskom državnom arhivu, a program je završilo predavanje Güntera Mühlbergera iz Austrije pod nazivom *E-books on Demand for Archives*. Sudionici skupa su nakon završetka programa u nekoliko grupa razgledali Hrvatski državni arhiv i upoznali se s njegovim radom.

Tijekom trajanja skupa svi su sudionici imali priliku aktivno sudjelovati u programu, razmjenjivati iskustva i raspravljati o praktičnim pitanjima iz arhivske prakse, čime je ostvarena namjera ICARUSA u promicanju međusobne suradnje i dijeljenju pozitivnih primjera i dobre prakse izgradnjom i integracijom međunarodne mreže arhivskih ustanova i stručnjaka.

Vlatka Lemić